

Työttömien Keskusjärjestön lausunto liittyen Suomen Kestävän Kasvun Ohjelmaan VNS 6/2020 vp

Työttömien Keskusjärjestö kiittää työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa lausuntopyynnöstä.

Suomen Kestävän Kasvun Ohjelmassa ovat seuraavat painopisteet, jotka liittyvät kestäväan kasvuun:

Painopiste 1: Koulutuksella ja tutkimus- ja innovaatiotoiminnalla Suomi takaisin kestäväan kasvun uralle.

Painopiste 2: Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta

Painopiste 3: Suomen kansainvälisen kilpailukyvyyn turvaaminen

Painopiste 4: Kestävän infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen

Painopiste 5: Työmarkkinoiden toiminta, työttömille suunnatut palvelut ja työelämän kehittäminen.

Painopiste 6: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen

Työttömien Keskusjärjestön mielestä painopisteet ovat kestäväan kasvun mukaiset huomioiden koulutustarpeet, ympäristönäkökulman, Suomen taloudellisen kilpailukyvyyn turvaamisen, kestäväan infrastruktuurin kehittämisen digitalisaatio huomioiden, työllisyyden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ulottuvuudet.

Työttömien Keskusjärjestö kiinnittää huomionsa Painopisteeseen 5 ja 6 seuraavasti:

Painopistealue 5

-Työttömien Keskusjärjestö kannattaa Painopistealueen 5 tavoitteita TE-palveluiden tehostamisesta, aktiivisen työvoimapolitiikan vahvistamisesta sekä Pohjoismaiseen työvoimapalvelumalliin siirtymistä. Monialaisista palveluista saadaan paras hyöty ja palveluiden tulee huomioida työttömien heterogeenisuus.

-Työttömien palvelutarpeiden arvioinnissa ja tarjonnassa työtön on itse henkilökohtaisen tilanteensa, työllisyys, koulutus, kuntoutus ym. palveluiden paras asiantuntija. TE-palveluissa tulee vuorostaan olla riittävästi resursseja, osaamista ja ajantasaiset digitaaliset toimintatavat ja kasvokkaiset palvelut, jotta työtöntä kuullaan ja työttömän tarpeisiin löytyy parasta mahdollista tietoa avoimista olevista työmahdollisuuksista sekä palvelutarjonnasta.

-Painopistealueessa on huomioitu nuoret, osatyökykyiset ja maahanmuuttajat, mutta ikääntyvien työttömien tarpeisiin ei kiinnitetä mitään huomioita. Kuitenkin suurin työvoimapotentiali löytyisi juuri ikääntyvistä työttömistä. Missä ovat ikääntyvien työttömien vauhdittamot sekä ohjaamot? Millä tavalla Kestävän Kasvun ohjelma linkittyy päätökseen nostaa työttömyysturvan lisäpäivien ikärajaa korkeammalle?

-Kestävän kasvun edellytyksenä ovat myös aktiiviset kansalaiset ja kansalaisjärjestötoiminta. Mikäli kansalaiset ovat kovin irrallaan ympärillä olevasta yhteiskunnasta, Yhdysvaltain kaltainen yhteiskunnallinen polarisoituminen, jossa edes faktoista ei voida olla samaa mieltä, lisääntyy. Vastaavasta pidempiaikaisesta kehityksestä on myös Suomessa vahvoja viitteitä.

Näin ollen Työttömien Keskusjärjestö esittää Kestävän kasvun ohjelmassa huomioitaisiin erikseen kansalaisjärjestöjen rooli työllisyyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä. Näiden työtä tulee ohjelmassa tukea taloudellisin panostuksin.

Painopistealue 6

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistamisessa ja kustannusvaikuttavuuden lisäämisessä tulee huomioida työttömien työ- ja toimintakyvyn edistämiseen liittyvät näkökulmat. Hallitus panostaa jo työkykyohjelmaan, mutta ohjelman budjetti tulee olla nykyistä kunnianhimoisempi.

Työttömillä on oikeus lakisääteiseen ilmaiseen terveystarkastukseen. Valitettavasti tiedon keruu ja myös palvelut ovat monesti salapoliisityön takana. Osana digitalisaatiokehitystä Työttömien Keskusjärjestö vaatii läpinäkyvämpää budjetointia kunnissa ja valtionhallinnossa työttömien terveystarkastukseen liittyen. Työttömän tehtävä ei ole osoittaa kunnalleen, että hänellä on oikeus lakisääteiseen ilmaiseen terveystarkastukseen. Työttömän terveystarkastuksen sisältö on oltava yhteneväinen kaikissa kunnissa ja työttömille on tiedotettava oikeudesta tarkastukseen. Työkyvyn kartoitus tulee liittää osaksi terveystarkastusta. Työttömälle tulee turvata hänen tarvitsemansa terveys- tai kuntoutuspalvelut kartoituksessa todetun tilanteen mukaan. Myös työttömän sosiaalinen tilanne tulee huomioida työkyvyn kartoituksessa.

Digitalisaatiokehityksessä on huomioitava, että läheskään kaikilla työttömillä ei ole käytössään henkilökohtaisia digitaalisia laitteita tai yhteyksiä. Kunnilla ja valtiolla on aina oltava myös saatavilla tarvittavat asiakaspäätteet ja yhteydet sekä vaihtoehtoinen tapa hoitaa asiansa kasvokkain virkailijan kanssa.

Helsingissä 27.1.2021

Työttömien Keskusjärjestön puolesta,
Jukka Haapakoski
Toiminnanjohtaja
jukka.haapakoski@tyottomat.fi
+358 50 577 2580

Työttömien Keskusjärjestö ry

Rahakamarinportti 3 A, 3. krs, 00240 Helsinki. Puh. 040 547 7090 • Y-tunnus 1003909-9
www.tyottomat.fi • etunimi.sukunimi@tyottomat.fi tai toimisto@tyottomat.fi